

Metode de punere în circuitul lecturii a publicațiilor existente într-o bibliotecă publică

*Magda Cărăuș
Biblioteca Județeană „Lucian Blaga” Alba*

De la apariția scrisului, încă controversată ca moment în timp și până astăzi, trecând prin numeroase momente și în ciuda previziunilor unor cercetători cum că civilizația scrisă va apune, lăsând loc civilizației orale, care a existat înainte de tipar, realitatea a dovedit că cele două forme de civilizație nu se exclud, ci se completează, se stimulează reciproc. Iar bibliotecile, ca și colecții organizate de publicații și alte documente grafice și audiovizuale, se constituie în sisteme funcționale, în cadrul cărora se stabilesc legături de cooperare în procesul constituirii și valorificării colecțiilor. Această valorificare presupune, de fapt, punerea lor în circuitul lecturii publice și se realizează prin: **lectura în bibliotecă, lectura la domiciliu** și alte activități specifice bibliotecii precum: **expoziții, aniversări, simpozioane, recenzii** etc.

Poate fi cititor al bibliotecii publice orice cetățean din România care a împlinit vârsta de 14 ani, este posesor al cărții de identitate și are domiciliul stabil sau flotant în localitatea unde funcționează biblioteca. Cititorii sub 14 ani se pot înscrie pe baza actului de identitate al unuia dintre părinți.

Pentru a putea beneficia de serviciile bibliotecii publice, cititorul începe prin a cunoaște Regulamentul de funcționare al bibliotecii. Revenim la modalitățile folosite de bibliotecă pentru a-și pune publicațiile la dispoziția cititorilor.

O astfel de modalitate este **lectura în bibliotecă**. Se realizează în condițiile în care biblioteca dispune de o sală de lectură, necesară consultării publicațiilor care nu se împrumută acasă (dicționare, enciclopedii, lucrări bibliofile și alte lucrări de valoare, ziare, reviste etc). Pentru a putea consulta un document la sala de lectură, cititorul completează un buletin de cerere pentru fiecare publicație solicitată, buletin în care se trece cota, autorul, titlul cărții, numele celui care consultă, numărul permisului de intrare în bibliotecă.

Buletinul de cerere și permisul sunt reținute de către bibliotecar până la terminarea lecturii. Buletinul de cerere va rămâne la bibliotecar și va servi la întocmirea evidențelor statistice privind actul lecturii.

De **lectura la domiciliu** beneficiază cititorii cu domiciliul stabil în oraș, elevii și studenții care au viză de flotant, precum și cititorii elevi având vârsta până la 14 ani, dacă prezintă cartea de identitate a unuia dintre părinți. Cititorului i se completează o fișă-contract de împrumut, i se eliberează un permis de intrare în bibliotecă și va fi trecut în Registrul de înscriere a cititorilor. Biblioteca noastră folosește sistemul fișei cărții și a plicului cititorului. După alegerea cărților și semnarea de către cititor a fișei fiecărui volum împrumutat în parte, aceste fișe se vor pune și vor rămâne în plicul cititorului până la restituirea publicațiilor. Se pot împrumuta cel mult 3 cărți pentru o perioadă de 21 de zile. Această perioadă poate fi prelungită la cererea cititorului, dar și cu acordul bibliotecarului (în funcție de gradul de solicitare a publicației respective). Plicurile cititorilor se ordonează cronologic, în ordinea termenelor de restituire, și alfabetic, în cadrul aceleiași zile. Dacă există mai multe plicuri la aceeași literă, acestea se ordonează în ordinea crescătoare a numerelor de înregistrare. Dacă cititorul a restituit toate cărțile împrumutate, plicul lui va fi așezat într-un fișier separat, în ordinea numărului de permis. În ce-i privește pe cititorii restanțieri, bibliotecarii din secțiile de împrumut vor proceda la a-i determina pe aceștia să restituie la timp publicațiile.

Lectura la domiciliu se realizează practic cu ajutorul sistemului **raftului liber** (cărțile sunt aranjate în sistemul accesului liber, conform C.Z.U.) și a **raftului de noutăți** unde publicațiile sunt așezate pe măsura primirii lor de la secția de prelucrare.

Există, în unele cazuri, solicitări de lectură venite din partea utilizatorilor bibliotecii pe care nu le putem satisface (nu există în fondurile noastre). În acest caz, se apelează la **împrumutul interbibliotecar** (schimbul de publicații între bibliotecile publice). Publicațiile primite prin schimb interbibliotecar pot fi consultate doar la sala de lectură a bibliotecii care a solicitat împrumutul și trebuie restituite la termenul stabilit de biblioteca deținătoare.

Valorificarea colecțiilor de cărți, periodice și alte documente grafice și audiovizuale se face nu doar prin lectura propriu-zisă a acestora, ci și prin **acțiuni culturale**, așa cum am menționat la începutul expunerii. Acestora le adăugăm: **vitrina de carte, expoziția, conferința, masa rotundă,**

simpozionul, întâlnirea cu scriitori, editori, personalități ale științei și culturii.

Toate metodele și tehnicile folosite de biblioteci au drept scop promovarea cărții și a lecturii ca mijloace esențiale în formarea membrilor oricărei comunități.

Méthodes de mise dans le circuit de la lecture des publications existantes dans une bibliothèque publique

Résumé

L'auteur présente les méthodes (procédés) de populariser les publications (livres) existents dans une bibliothèque publique, c'est à dire les documents graphiques et audiovisuels. Les valorifier signifie les mettre dans le circuit publique tout en ayant comme moyens la lecture dans ou en dehors de la bibliothèque, les expositions anniversaires, les symposions etc.

On présent ensuite les conditions que les utilisateurs doivent accomplir pour pouvoir bénéficier et valorifier, en même temps, les collections des bibliothèques.

Tous ces méthodes et moyens technique propres aux bibliothèques ont comme but de promouvoir le livre et la lecture, moyens essentiels pour le développement culturel et spirituel d'une communauté.